

## Nr 445.

Av herr **Molin** i Dombäcksmark, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 211, angående omorganisation av fögderiförvaltningen och lönereglering för tjänstemännen därstädes m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 211 föreslås beträffande indelningen av länsmansdistrikten inom norra Ångermanland, att Arnös distrikt, som förut omfattat socknarna Arnäs och Gideå, skall omfatta socknarna Arnäs och Grundsunda, vilken sistnämnda socken hittills utgjort ett eget distrikt. Gideå socken föreslås läggas till Björna distrikt, som förut omfattat endast Björna och Trehörningsjö.

Det synes som vid den nu föreslagna distriktsindelningen mera tagits hänsyn till folkmängdssiffror och arealer än till de geografiska förhållandena, kommunikationsmedlen och annat, som borde öva inflytande på distriktsindelningen.

I all synnerhet gäller detta Grundsunda kommun. Att sammanslå denna kommun med Arnäs till ett länsmansdistrikt är det olämpligast tänkbara. Man må härvid besinna, att Grundsunda kommun utgöres av en kuststräcka, varierande mellan 8 à 10 kilometers bredd samt hela 50 kilometers längd, räknat från socknens sydligaste till nordligaste punkt. Då länsmannen i Arnäs är bosatt i Örnköldsvik (f. ö. utom sitt distrikt) och Örnköldsvik ligger 30 kilometer från Grundsunda sockens centrum, kommer länsmannen att bo cirka 50 kilometer från socknens nordligaste delar.

Anledningen till att förslaget om indragningen av Grundsunda länsmansdistrikt framkommit torde vara den, att vederbörande icke trott på möjligheterna för socknens vidare utveckling. Före år 1908 var Husum ett viktigt industricentrum i Grundsunda. Sedan sågverket i Husum ödelagts av brand och verksamheten nedlagts, har kommunens invånareantal varit i stadigt sjunkande, och har det lång tid sett ut som ingen vidare utveckling skulle vara möjlig. Förhållandena hava dess bättre

numera blivit förändrade. Sedan ett år tillbaka uppföres nu av Gideå och Husums aktiebolag en kraftstation i Gideåälven samt en stor sulfatfabrik i Husum, vilken fabrik skall vara färdig att tagas i bruk redan i slutet av innevarande år. Planer föreligga dessutom att utmontera ytterligare ett vattenfall i Gideåälven och använda kraften för en planerad klorkalkfabrik i Husum. Det lider intet tvivel om att ej folkmängden kommer att ökas ofantligt redan i och med det den under byggnad varande sulfatfabriken i Husum kommer i gång. Under sådana omständigheter kan det ej vara klokt att indraga en länsmanstjänst, som av ålder ansetts nödvändig, även under primitivare förhållanden än vad nu är och framdeles blir fallet, och placera åklagare- och ordningsmakten i Örnsköldsvik 35 à 40 kilometer ifrån Husum.

Grundsunda kommun har också gjort upprepade framställningar om att fortfarande som hittills få utgöra eget länsmansdistrikt, och är det på anmodan av kommunen som jag tillåter mig draga frågan inför riksdagens prövning (Bil. 1). Den flyktigaste blick på kartan skall övertyga envar om det oändamålsenliga uti att sammanföra Grundsunda kommun med Arnäs till ett länsmansdistrikt med länsmannen bosatt i Örnsköldsvik. Därtill kommer, att kommunen icke har andra kommunikationer än kustlandsvägen, en bygdeväg från Husum till Gideå, båda synnerligen backiga och besvärliga, samt för övrigt usla, backiga och leriga byvägar.

Den enda riktiga indelningen av länsmansdistrikten inom norra Ångermanland är att låta »sjätte distriktet», fögderiet, omfattande socknarna Anundsjö, Själevad, Mo, Arnäs, Grundsunda, Björna, Gideå och Trehörningsjö, innefatta 5 länsmansdistrikt i stället för föreslagna 4 på sätt här nedan föreslås.

	Areal i kv.- nymil	Folkmängd den 31/12 1912.
Anundsjö distrikt, omfattande Anundsjö socken (oförändrat) .....	26,59	7,802
Själevads distrikt, omfattande Själevads och Mo socknar (oförändrat).....	4,96	9,132
Arnäs distrikt, omfattande Arnäs socken .....	3,36	5,962
Grundsunda distrikt, omfattande Grundsunda socken	3,09	3,442
Björna distrikt, omfattande Björna, Gideå och Tre- hörningsjö socknar .....	16,92	7,714.

Även om riksdagen nu skulle anse framställningen icke böra för-  
anleda till någon åtgärd, är det min övertygelse, att förhållandena och

utvecklingen inom kort helt enkelt kommer att med nödvändighet fram-  
tvinga en annan distriktsindelning i norra Ångermanland än den av  
Kungl. Maj:t föreslagna, och förefaller det därför som klokheten bjöde  
att nu definitivt ordna upp denna sak.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring uti  
Kungl. Maj:ts proposition nr 211, att Grundsunda kom-  
mun fortfarande som hittills må utgöra eget länsmans-  
distrikt och att anslaget för genomförandet av fögderi-  
förvaltningens omorganisation ökas med det belopp,  
som blir en följd av bifall till framställningen.

Stockholm den 2 maj 1917.

*Emil Molin.*

Dombäcksmark.

---

*Bilaga 1.*

*Utdrag av protokoll, fört i extra kommunalstämma  
i Grundsunda den 29 april 1917.*

§ 1.

Stämman beslöt att hos riksdagsmannen Emil Molin från Dombäcksmark  
göra framställning om, att han genom väckande av motion i riksdagen verkar för,  
att Grundsunda socken fortfarande som hittills må utgöra ett länsmansdistrikt  
och att länsmanstjänsten här, som nu är satt på vakans, måtte snarast möjligt  
besättas med ordinarie innehavare.

§ 2.

Protokollet justerades vid stämnotillfället.

*J. Arnqvist.*

Ordf.

Rätt utdraget betygar:

*J. Arnqvist.*

Kommunalstämmans ordf.

---

